

PORTFOLIO

CECILIE MØRGENSTJERNE LINDHOLT · SVENDEPRØVE · FORÅR 2024

Trykt produkt

GRAFISK DESIGN
TYPOGRAFI
GRAFIK &
BILLEDEBEHANDLING

OPGAVE

Indhold og omslag til bogen *På tog til Konstantinopel* udgivet på forlaget Frydenlund og Mofibo.

Bogen består af skibspræsten, Diderik Tops, komplette rejsejournal indledt med en introduktion om 1700-tallets dramatisk rejse mellem København og Konstantinopel.

Forfatterne, Stefan Torfasons og Dan H. Andersens, er henholdsvis lære og historiker.

Målgruppen er primært mænd over 40.

TEKNISKE KRAV

Format: 170 x 245 mm.
Hardback med kapitalbånd og læsebånd
Indhold/omslag i 4+0 på coated papir
Satspapir i 4+0 på uncoated papir
Illustrationer, malerier og kort behandles efter regler for historisk dokumentation.
Længde: 200-250 sider.

PROGRAMMER

Indesign, Photoshop og Illustrator.

Grafisk design

PRIMÆR MÅLGRUPPE

Alment historieinteresserede læsere.
Oftest mænd over 40, med en mellemlang
eller lang videregående uddannelse,
f.eks. lærer eller ingeniør.

SEKUNDÆR MÅLGRUPPE

Historikere og forskere, der bruger Tops
journal som en, nu er almen tilgængelig,
primærkilde.

LASWELLS-/KANYLEMODELLEN

Ud fra denne model kan man finde den
ønskede effekt og være mere målrettet i
kommunikationen.

VÆRDIORD

Autentisk · Kvalitet · Funktionelt

AFSENDER

Primaært forfatteren
Dan H. Andersen.
Udgivet over 60 bøger
og kåret som årets
faghistoriske forfatter
i 2022.
Høj troværdighed.

BUDSKAB

En uvurderlig kilde og
førstehåndsskildring
fra et dansk flådetogt
og den første længere
danske beskrivelse af
Konstantinopel.
Et historisk dokument

MEDIE

Bog udgivet af forlaget
Frydenlund.
Historisk faglitteratur.
Primaært som trygt,
illustreret hardback.
Sekundært som
e-bog og lydbog

MOTAGER

Primaært mænd over 40
med stor købekraft.
Interesseret i historie,
skibsfart og politik.
Vægter historisk
troværdighed og
kvalitet.

EFFECT

Informerende.
En større og mere
nuanceret forståelse
1700-tallets danske
flåde og diplomati.
Brugbar som
historisk kilde

MOODBOARD

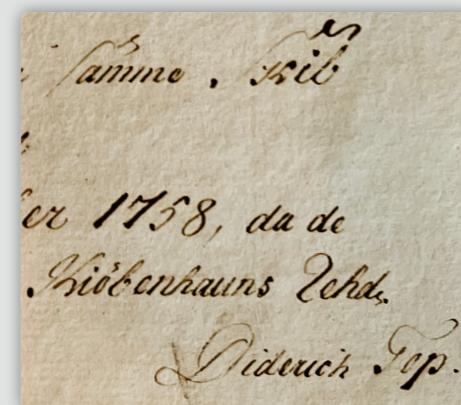
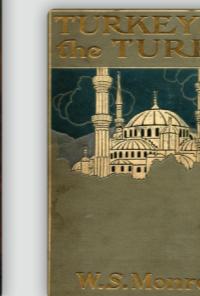
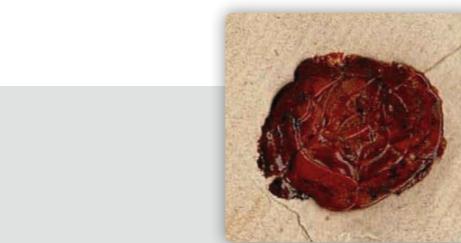
Lavet med udgangspunkt i målgruppen,
foto af den originale journal samt kort og
malerier leveret med manuskriptet.
Moodboardet er retningsgivende
for visuelle udtryk og består af en samling
af billeder både fra bogen og yderligere
research.

TIDSPERIODE

Da historisk korrekthed er en afgørende
faktor i bogen, er dette taget i betragtning
gennem alle designvalg.

Stilarter der påvirker designet er:

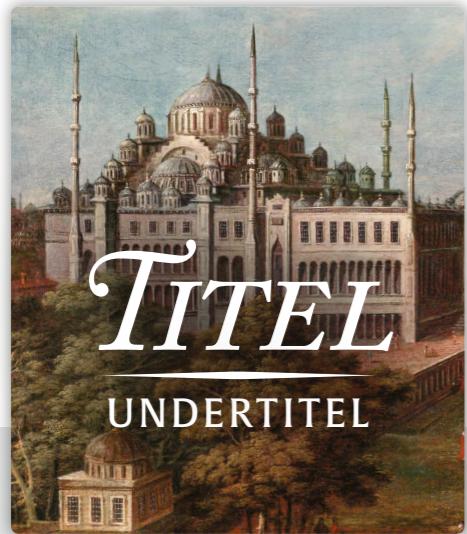
- Rococo stil
- Mariatim aestetik
- Orientalisme

Grafisk design

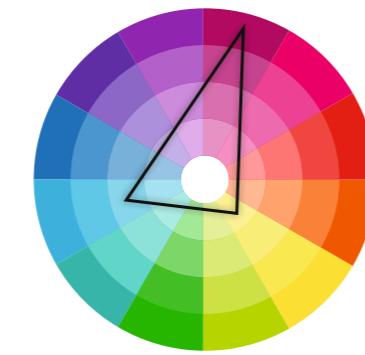
MATERIALEVALG

Af økonomiske årsager blev det valgt at give bogen et smudsomslag (7). Valget betød, at der måtte fjernes et citat, som forfatteren havde ønsket, og at flere elementer skulle placeres på mindre plads.

FARVER

Ud fra Triad farvesammensætning. Reference i billederne. Rød for royal og orientalsk. Brugt til billedetekster, sats papir, kapitalbånd og læsebånd. Blå til hav og gennemgående i billeder. Sandfarvet til land. Opræder meget i papir dokumenterne. Fungere som neutralt.

PRIMÆR SKRIFT

Adobe Caslon Pro er stammer fra tid som bogen beskriver, og var meget brugt i denne periode. Skriften er klassisk, elegant, letlæselig og indeholder mange snit og særtegn, fx smallcaps, swash tegn og oldstyle tal som skulle bruges i bogen

&
WILLIAM
CASLON

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z æ ø å
A B C D E F G H I J K L M N O P
Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
o 1 2 3 4 5 6 7 8 9

SEKUNDÆR SKRIFT

Alverata er en moderne skrift inspireret af græske tegn. Grundet dens enkelthed skaber den nok kontrast på trods af begge har serifer. Skriften fungere godt i versaler og har en stor x-højde der gør ideel til fx billedetekster.

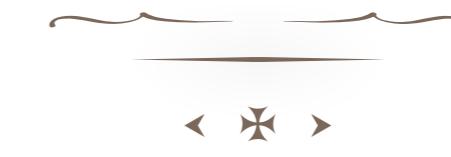
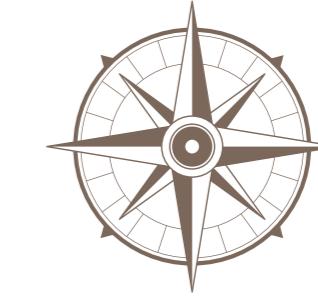
Ω
GERARD
UNGER

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z æ ø å
A B C D E F G H I J K L M N O P
Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
o 1 2 3 4 5 6 7 8 9

GRAFISKE ELEMENTER

Elementer bliver brugt gennem bogen til at fremhæve den historiske stil. Dog holdt til et minimum for at bevare et seriøst og funktionelt udtryk.

KØBER AFKODNING

Bogen forventes primært at blive solgt i fysiske butikker. Målet er at fastholde interesen længst muligt.

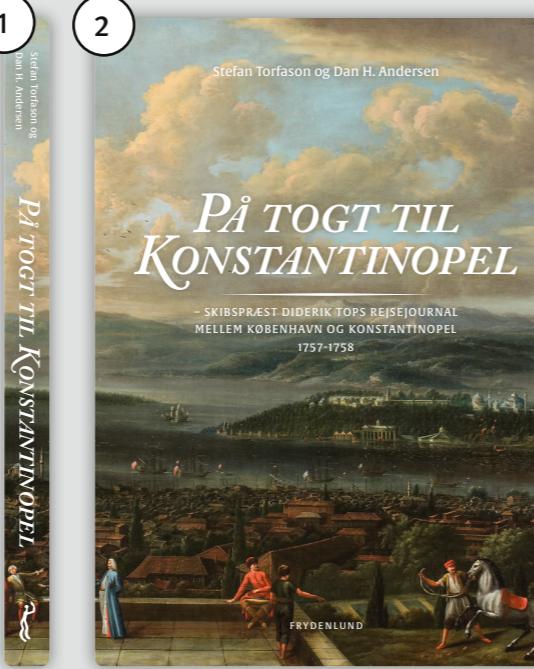
1. Medmindre bogen er udstillet, ses ryggen først. Billedet på ryggen skaber opmærksomhed.
2. Forsiden ses næst. Er særligt vigtig i digitalt salg. Klassisk centreret komposition. Billede fungere som et postkort fra Konstantinopel. Skaber genkendelighed.
3. Typisk bladre kunden i bogen før de ser bagsiden. Her er særligt satspapiret, indholdsfortegnelsen og materialevalget vigtigt.
4. Hvis kunden når til bagsiden er det typisk bagsideteksten der skal sælge bogen. Her er læsvenighed essentielt.

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

1

2

3

4

Grafisk design

LOVEN OM FORBUNDETHED

Rute linierne forbinder rutens mange stop på rejsen (1).

LOVEN OM LIGHED

Lighed i formatering gør at lande og byer ikke forveksles.
Lighed i farve gør at land og hav ikke forveksles. (2)

LOVEN OM LUKKETHED

Kystlinier adskiller land fra hav.
Landegrænser adskiller lande fra hinanden. (3)

LOVEN OM NÆRHED

Punkt og bynavn i nærhed af hinanden for at indikere sammenhæng.
Landnavn indikere landet trods grænsen overskrides, grunden nærhed. (4)

LOVEN OM FIGUR OG BAGGRUND

De to rutelinier har højere kontrast i farve, stregtykkelse og detaliegrad for at fremhæve ruten fra resten af kortet. (5)

Kort til forsats

GESTALT LOVENE

Gestalt betyder mange dele der skaber en helhed, hvor helheden skaber mere værdi end delene sammenlagt.
Kortet fungerer kun hvis alle delene kan aflæses som en helhed og hver for sig.

BRUGERRVENLIGHED

På maritime rutekort i farve indikere rød udrejse og blå hjemrejse. Denne farvekode er bibeholdt for at undgå forvirring.
På kort i sort/hvid er der brugt pile.
Her er pile brugt ved datoangivelser.
Kompasset gør kortet yderligere brugbart. (6).

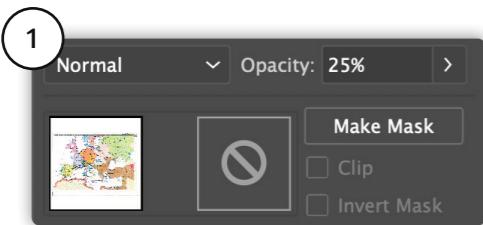
Grafik

RENTEGNING

Bogens for- og bagsats skulle indeholde kort over rejsen til og fra Konstantinopel. Rejsen startede i 1757, derfor skulle kortets landegrænser passe til tiden.

Et kort fra 1748 hvor ruten med datoangivelser var udgangspunktet.

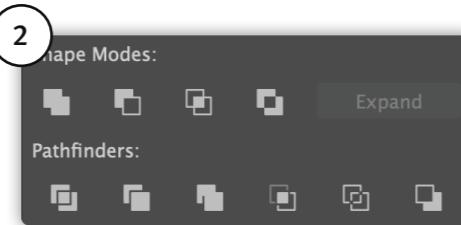
Kortet blev brugt på et referencelag i Illustrator med lav opacitet. (1)

LANDEGRÆNSER

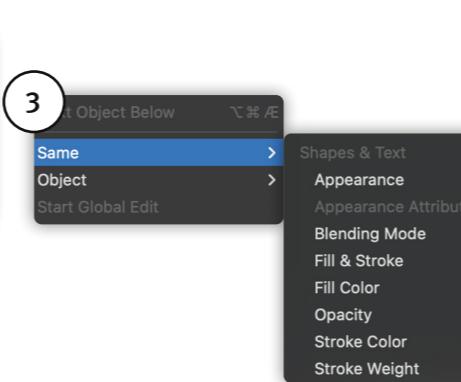
Et kort fra 1714 i vektor format, fundet på Wikimedia Commons dannede base.

For at tilpasse landegrænserne til det modtaget kort blev en kombination af Pathfinder (2), Shape Builder og Pen Tool brugt

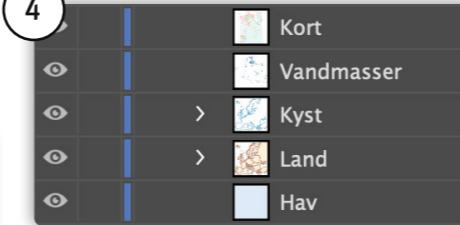
KORREKTUR

Landene i det tilrettede kort blev farvelagte som på referencekortet for en lettere korrektur. Herefter kunne de mange lag håndteres ved hjælp af Select > Same. (3)

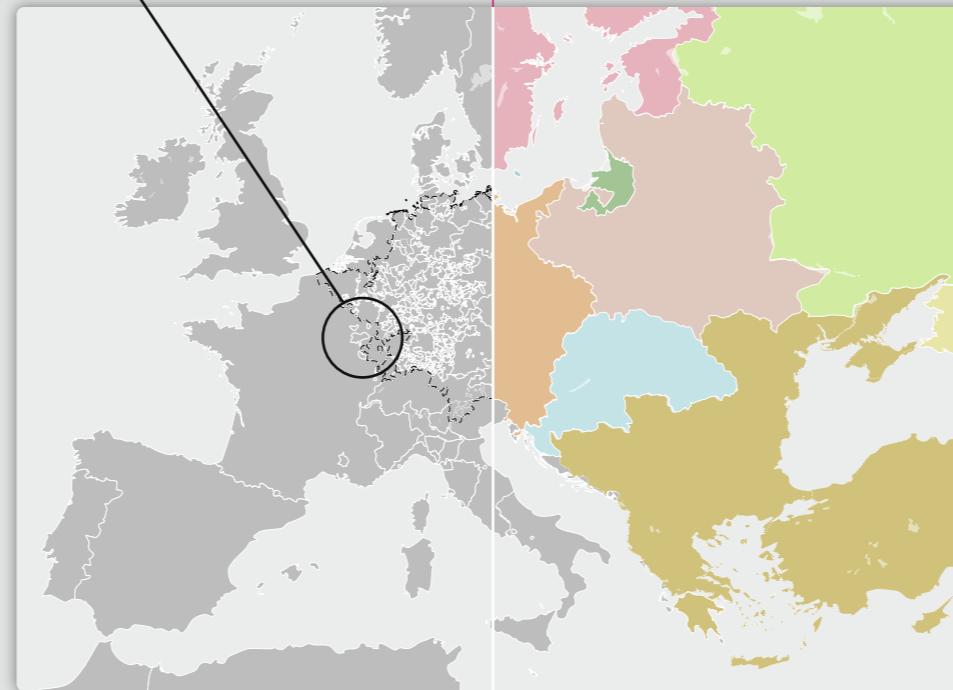
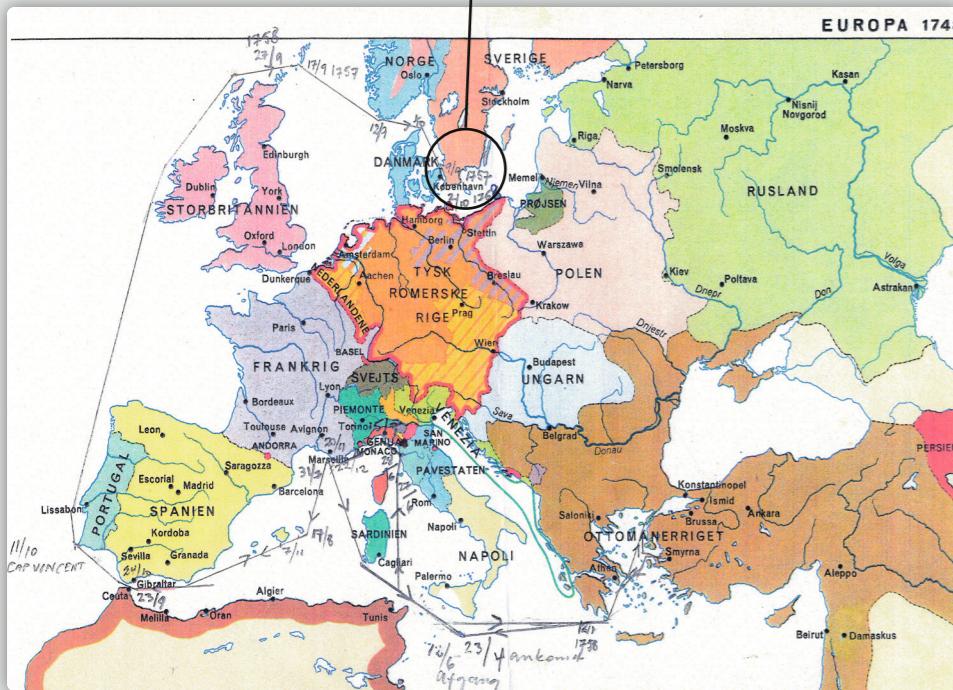
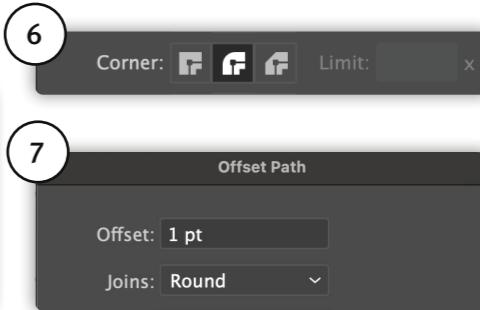
LAGOPBYGNING

Når landegrænsene var korrekte blev lagene (4) grupperet, navngivet og givet farve (5) efter inspiration fra gamle kort.

KYSTLINIER

Der blev lavet dybdelinier for at fremhæve havet og øge detaliegraden. Dette blev gjort i et nyt hav lag hvor alt land var fjernet ved hjælp af Pathfinder. Her blev Stroke (6) sat til Round Join og Offset Path (7) blev brugt til at lave 3 forskudte kystlinier.

Grafik

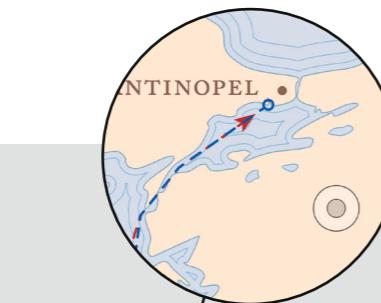
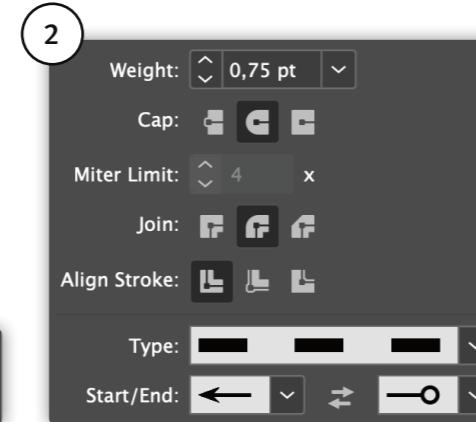
TEKST

For at tage højde for format og bleed og så kortbeskrivelserne lettere kunne rettes i korrekturen, blev de lavet i InDesign.

Teksterne blev lavet i separate tekstbokse. Til den kurvede skrift blev der brugt Type on Path Tool. (1)

RUTER

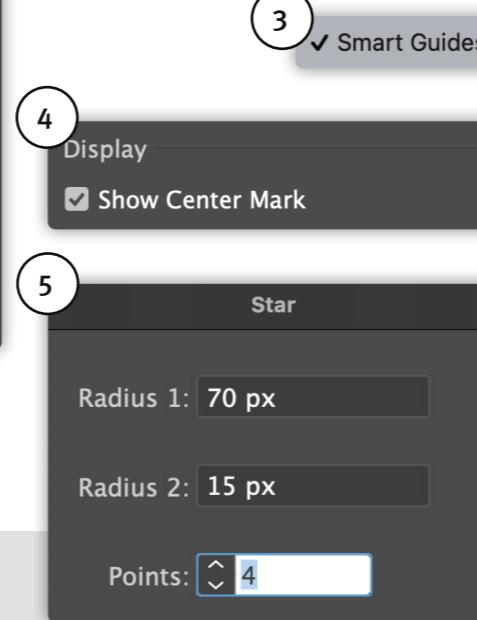
Ruterne blev lavet med Pen Tool med en stiblet Stroke (2) der indikere start og slut destination.

STJERNE

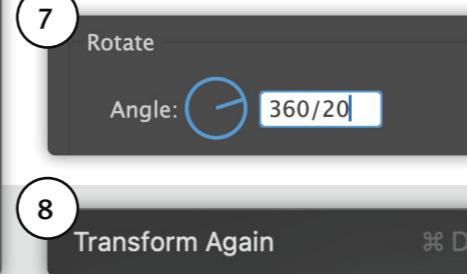
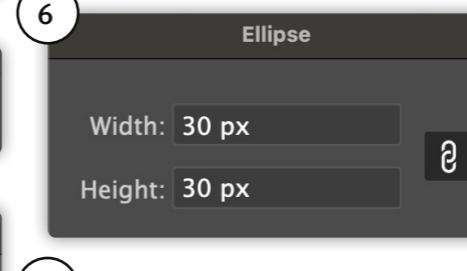
Et kompas med et Mathesisk kors på blev brugt som inspiration.

Med hjælp fra Smart Guides (3) og Artboard Options (4), bliver Star Tool (5) og herefter Pathfinder brugt til at lave stjernen.

SKIVE

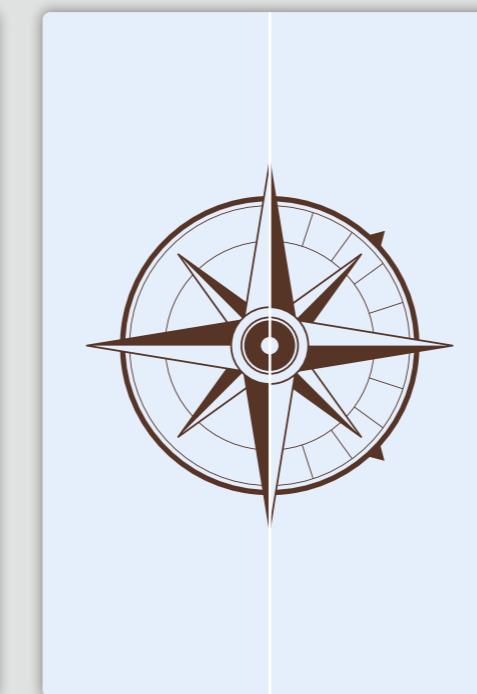
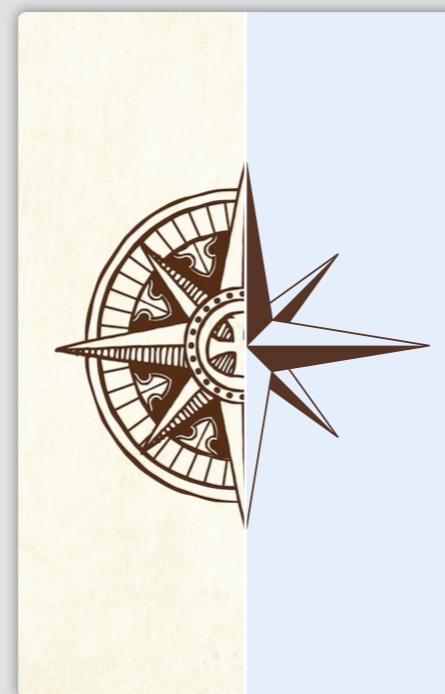
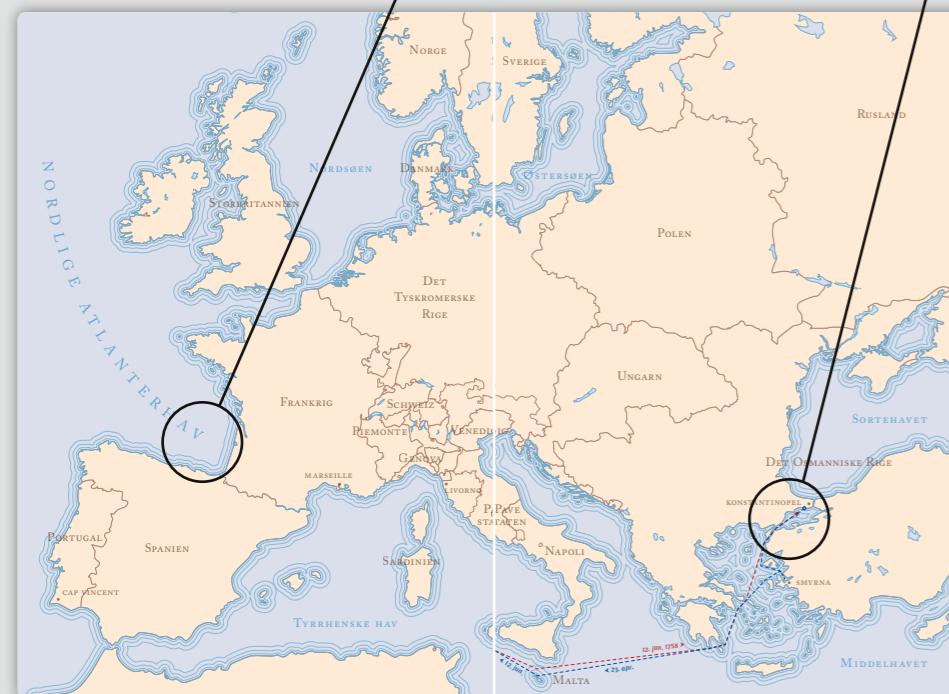
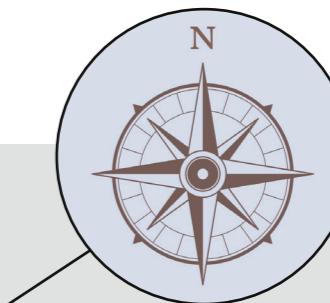
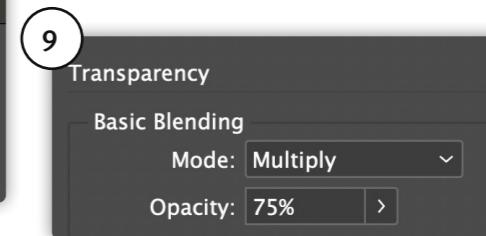
På samme måde blev Ellipse Tool (6) brugt til at skabe kompas skiven. Herefter blev linier fordelt med Rotate Angle (7) og gentager med Transform Again. (8).

TEKSTUR

Kompasset blev indsat i InDesign med en indikation for Nord som passer med resten af teksten.

Til sidst blev der lagt et tekstur lag over med en Blending Mode. (9)

Typografi

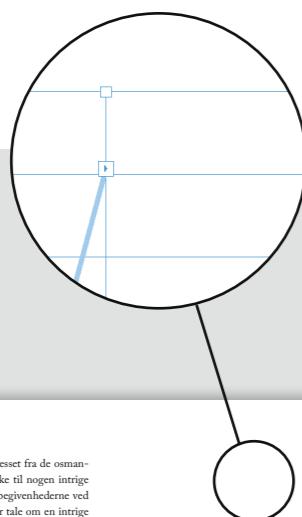
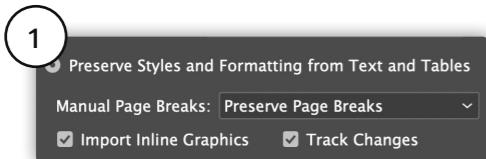
FORMAT

Standardformat 170 x 245 mm er valgt både af økonomiske grunde men også for at den er let håndterbar og samtidig stor nok til at gøre billeder præsentable.

IMPORT

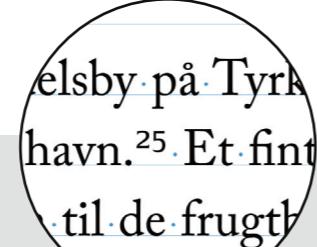
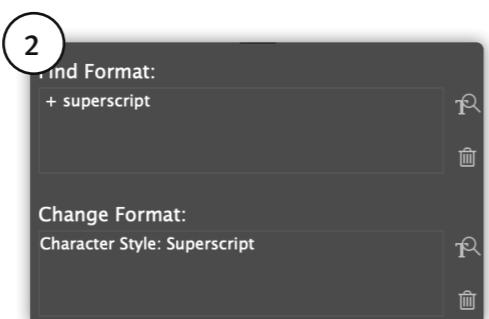
Den rå manu bliver hentet ind fra Word. Alle styles skal bevares. (1)

Hele manus indsættes som omløbende tekst så den er fleksibel i typografering-, layout- og korrektur processen.

FIND AND CHANGE

Inden teksten typograferes, bliver der lavet character styles med formateringen Italic og Superscript. Derefter bruges Find and Change til at sikre, at snit og varianter i den rå manus ikke bliver overskrevet (2).

PÅ VEJ HJEM

SMYRNA
Endelig den 27. marts 1758 klokken 6.00 om morgenen gjorde skibene klar til afgang. Det blev drejet bi ved Seralet for at tage grev Moltke og kaptajn Gähler ombord, og de lod vente på sig. Det har sikkert skabt en del irritation blandt officererne, for hvor længe havde vinden? Forsinkelsen blev større, da gesandt Gähler også kom forbi for at signe farvel på begge skibe. Dagen gik, og først efter 13.30 var Gähler gået fra bordet. Alle sejl blev sat, men eskaden var nu truet til at nærvære gennem Marmarahavet ved aften- og nattetide.

Hjemrejsens første dødsfald indtraf altså den første nat i soen. Samtidig med, at man passerede sen Mornora, døde matros Jørgen Jørgensen Lund. Vinden friskede op og blev til storm, som kulminerede ved middagstid den 29. marts, hvor man var nedt til at dreje bi. Lige senere fortsatte sejlslæden dog, og til trods for flængende stormøj nødte man Smyrna den 30. marts. Dagen efter var man i det rigtige hjem, og skibet blev varpet sikrert i havn.

Smyrna var den store handelsby på Tyrkiets vestkyst og velsignet med en stor bugt og en fremragende havn.²⁵ Et finmasket netværk af handel og information strækkede ud fra byen til de frugtbare og produktive dale og marker i det vestlige Anatolien og levnedet et, og en kolossal mængde varer blev transporteret ad floderne eller med kæmbel, æsel og hest til havens store magasiner, hvorfra de blev handlet på markedet, hejst op i købmændenes store magasiner eller lastet direkte på europæiske skibe, som transporterede dem til Europa. Franske og britiske købmænd var dominante, men europeere, lokal har man sikkert været interesseret i skibenes øvrige udstyr med deres flotte uniformer, og Diderik Top kom med som det tynde øl. Måske er det uretfærdigt, men hans noje beskrivelser af kostumer og dans slydes måske, at han var benkevarmer. Flådens officerer og kadetter lærte at begå sig på Søkadetakademiet, hvor dans indgik i undervisningen.

²⁴ Schwachsens indberetning til Wien, den 2. marts 1758. Gesamtdokumentarkiv for ambassaden til Konstantinopel, Turken 2, nr. 34. Hads., Hof- og Staatsarchiv, Wien.

²⁵ Afnitten om Smyrna bygger på Elsøm og Goffmann, 1999.

BRØDTEKST

Skriften Adobe Caslon Pro med fast bagkant er valgt som gennemgående brødtekstschrift i både introduktionen og journalen for at skabe sammenhæng.

Journalens typografering skulle være så tæt på den originale håndskrevne opsætning så muligt. For at efterligne dette og samtidig skabe kontrast til introduktionen, er hele journalen sat i kursiv. Skriftens swash-glypher er også brugt som i journalen.(3)

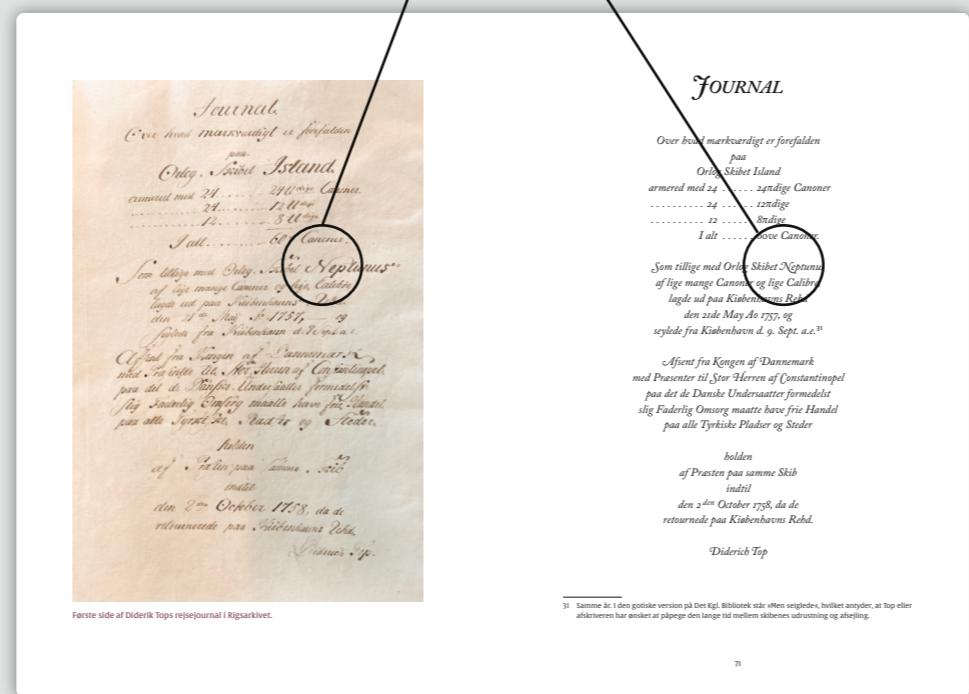
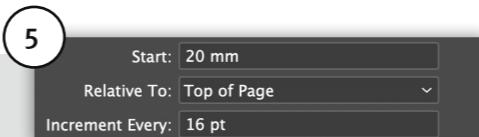
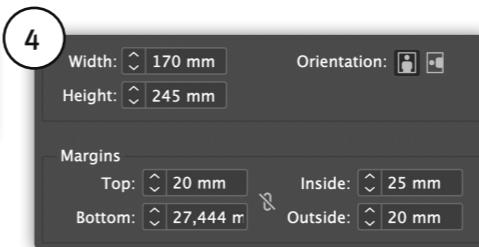

MARGINFORHOLD

Marginforholdet (4) i bogen blev valgt på baggrund af bogens tykkelse, der nødvendiggjorde en større indermargin for at sikre læsbarheden. Derudover er den også sat så den sikre en ideel linielængde på 64 anslag i både normal og kursiv.

BASELINEGRID

Sat efter brødtekstens skydning på 11,5/16 samt marginforholdet. (5)

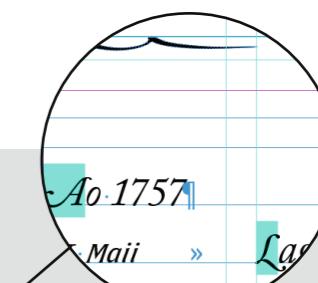
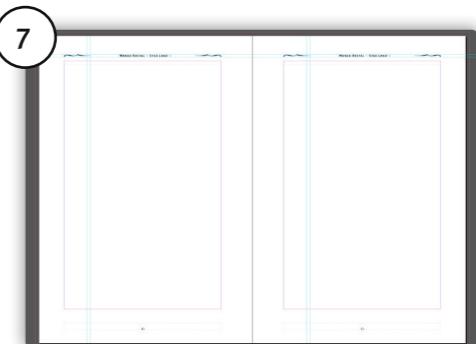
JOURNAL

Over hoved markværdigt er førfalden
paa
Orlog Skibet Island
armeret med 24 ..., 24dige
12 ..., 8dige
1 alt ..., 6dige
Canoner
Som tillige med Orlog Skibet Island
af lige mange Canoner og lige Calibres
lagde ud paa København Rids
den 20. May Ao 1757 og
sleyede fra København d. 9. Sept. a.e.

Afset fra Kongen af Danmark
med Presentor til Stor Hæren af Constantinopel
paa det da Danske Undersæder formedet
sig Faderig Omsorg maatte have frie Handel
paa alle Tyrkiske Plader og Steder

bolden
af Prester paa samme Skib
indtil
den 2 den October 1758, da de
returuerede paa København Rebd.

Diderich Top

³¹ Samme år, i den gotiske version på Det Kgl. Bibliotek står »Men segledes«, hvilket antyder, at top eller akteniveau har anset at pålæg den lange tid mellem skibenes udstrækning og afgang.

PARENTPAGES

Parent Pages med pagina blev benyttet til bogen 2 dele. Den første til introduktion og den anden (7) med guides til datoangivelser og sidehoved, til journalen.

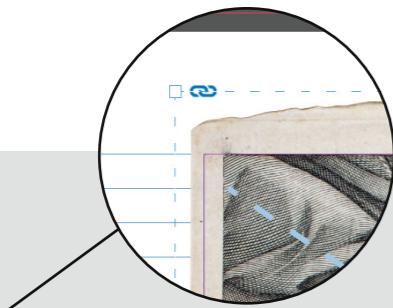
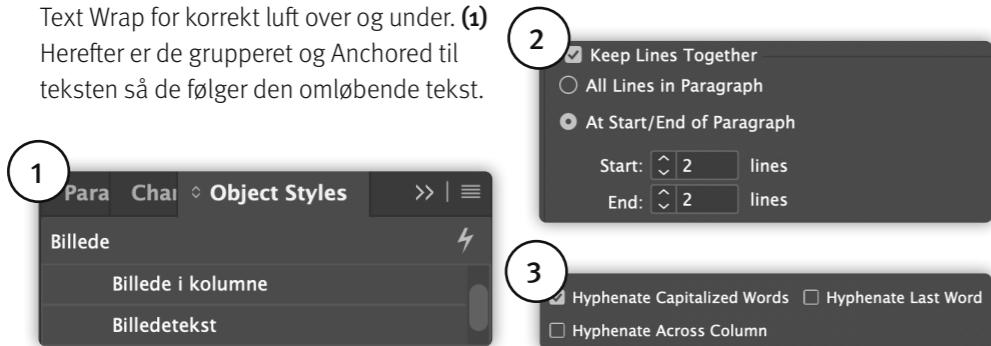

MAI 1757 • KØBENHAVNS HAVN	Bemandet i alt af Sø Etaten Prima Plana ... 350
	Land Etaten 90
	Tilsammen bemandet 440
For det andet Orlog Skib Næptunus var Commandrende Chef Hr. Capitain Henrik Lorentz Fisher.	
Subalterne Officerer varre nemlig:	
af Sø Etaten	
Capt. Lient.	Chriss. Otto Willars
Capt. Lient.	Georg. Frid. Ulrich
Sec. Lientenant.	Lange Hans Lund
	Chriss. Ulrich Kaas
	Frid. Ernst Horst
	Hans Bille
	Christoph. Lüthen
	Gro. Adam Geleb
	Ferdinand af Moltke
Cader.	Jean Philibert Briand.
	Frederich Balow
	Anton Frid. v. Lützau
	Johan Henr. v. Lützau
af Land Etaten	
Capt.	Chr. Frid. Meyer. af Liv Regiment
Capt. Lient.	C. P. Woyrschaw of Printz Reg. Regiment
Second Lient.	Leonard Buskist af det Holsteinsk. Reg.
Prest.	Niels Schafte
Obermeister	Joh. P. Raepdal
Cabty. Skriver.	Madam
Bemandet i alt af Sø Etaten P. Pl. 340	
	Land Etaten 90
	Tilsammen bemandet 430

Typografi

BILLEDPLACERING

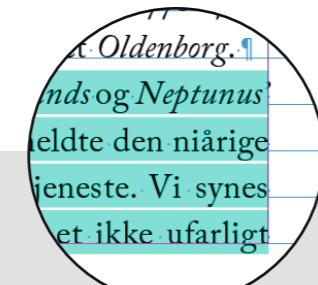
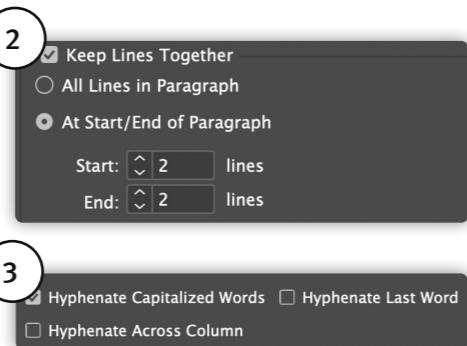
Da historiske billeder kun må beskæres begrænset, fx. i tilfælde af bleed, placeres billedeteksten på næste side med bullet pil og samme indryk som brødteksten. Billedetekster og billeder i kolumnen er placeret med Objectstyle, indstillet med Text Wrap for korrekt luft over og under. (1) Herefter er de grupperet og Anchored til teksten så de følger den omløbende tekst.

Adam Gottlob Moltke i begyndelse af 1750'erne med næsten kongelig værdie som geheimeråd, overhofmarskal, storgoedejér og ridder af Elefantordenen.

OMBRYDNING

Keep Option (2) er brugt i brødteksten for at undgå horeunger i den omløbende tekst. Desuden er der brugt Hyphenation Options (3). Klem og spær samt tvungne orddelininger er brugt, så siden ikke stumper.

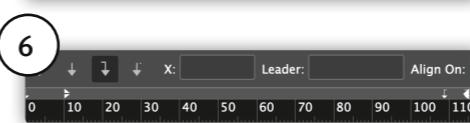
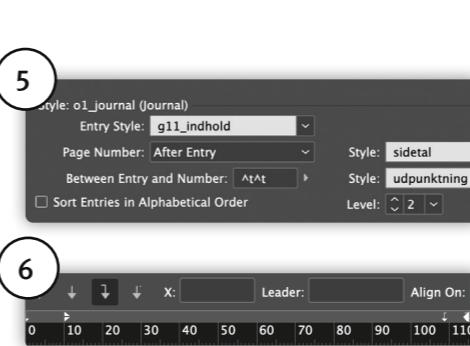
CUSTOM GLYPHER

For at efterligne den originale journal var det nødvendigt at lave custom glypher. De blev tegnet i Illustrator så de matchede Adobe Caslon Pro udtryk. Herefter blev de eksporteret som SVGer og converteret igennem fontello.com til en TrueTypeFont fil som kunne installeres i InDesign. (4)

INDHOLDSFORTEGNELSE

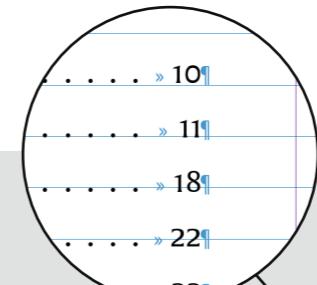
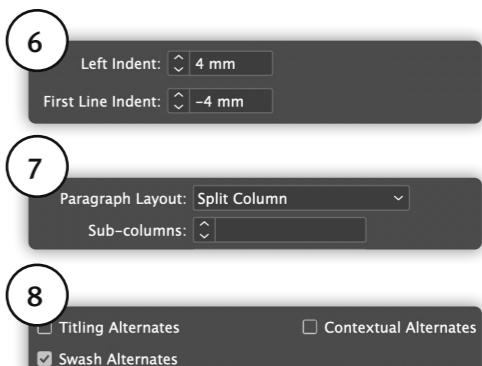
En automatisk Tabel of Contents (5) blev oprettet for at sidetallet løbende kunne opdateres. Udpunktingen er lavet med Tabs. (6)

REGISTRE

For at bevare et sideantal der kunne deles med 8 eller 16, skulle registrene bag i bogen fylde mindst muligt.

Løsningen var at de blev opsat i spalter med hængende indryk (6). Dette blev gjort med Split Column for ikke at påvirke resten af teksten. (7) Swash bogstaverne blev instillet i Open Type Features. (8)

ORDFORKLARINGER

MARITIME UDTRYK

Maritime udtryk og navne på skibstyper vises først i Diderik Tops version og stavning, derefter den anerkendte fra håndbøger og samtidige dokumenter.

a

Boe Reebet. Bojerebet. Et toværk forbundet med en bøj fastgjort til stokken. Stokken er den tværgående bjælke af træ eller metal, der bægger et skib. Denne kunne komme i brug, hvis akter satte fast omkring en sten el. lign. således at man med rebet kunne vlide anker tas.

Borquer. Barak (latin: barca). Dengang en betegnelse for forskellige mindre fartøjer, som foruden selv også drives frem af en person.

Barcasse. Barkasse. En stor skibshåd, der både kan sejle og ros med op til 12 sæt ære. Fladbundet og stikker derfor ikke dybt. Elendig sejler, men velegnet til eks. landgang.

Beslade sejl. Besl sejl betyder, at sjelene beslades sammen og bundet fast med to, såkaldte sjelinger, til den overflade.

Bie de Wind (platyski). Blitewind. Bidevind. Et sejle og sjelik så tæt på vindøjret som muligt med storst mulig fart.

Bordkammeret. Et særskilt rum, hvor skibets brudlager blev opbevaret.

Bosse Skloetter. Basseskylte. En tidligere benævnelse for en kanoner.

c

Campagnen. Den agterste, øverste del af skibet, som kaldes agtergalleriet. Her vejede nærmestlaget, også kaldet campagnegalleriet. Det blev højst enten på den øverste rå på mesanmasten eller på flagstillet på agtergalleriet.

d

Capitaine. Kaptein (fransk: Capitaine). En tomassær sejler med rædeg på hænge master og et stort gaffelsejl på mesanmasten (den agterste mast).

Calfactere. Kalfatere. At inddrive værk (hamp) i inddæmne (samlingen) mellem plankerne (dækket) eller stokkedæmningen. Dette blev udført for at tætte m.m.

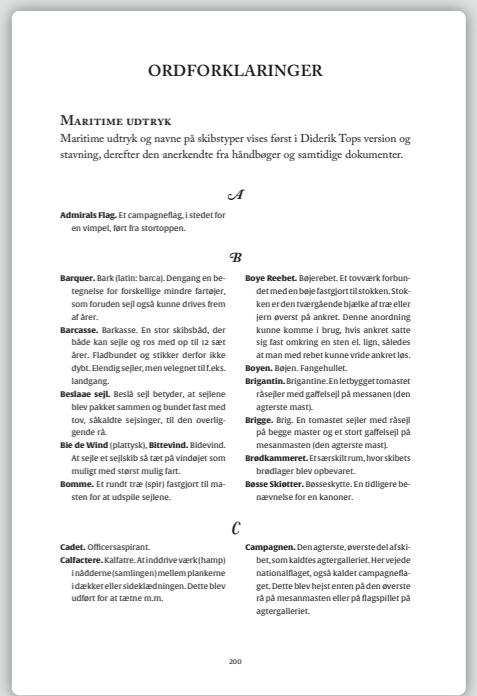
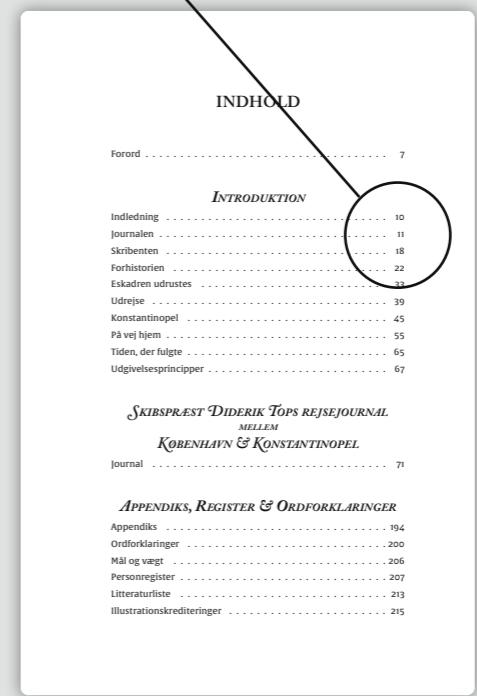
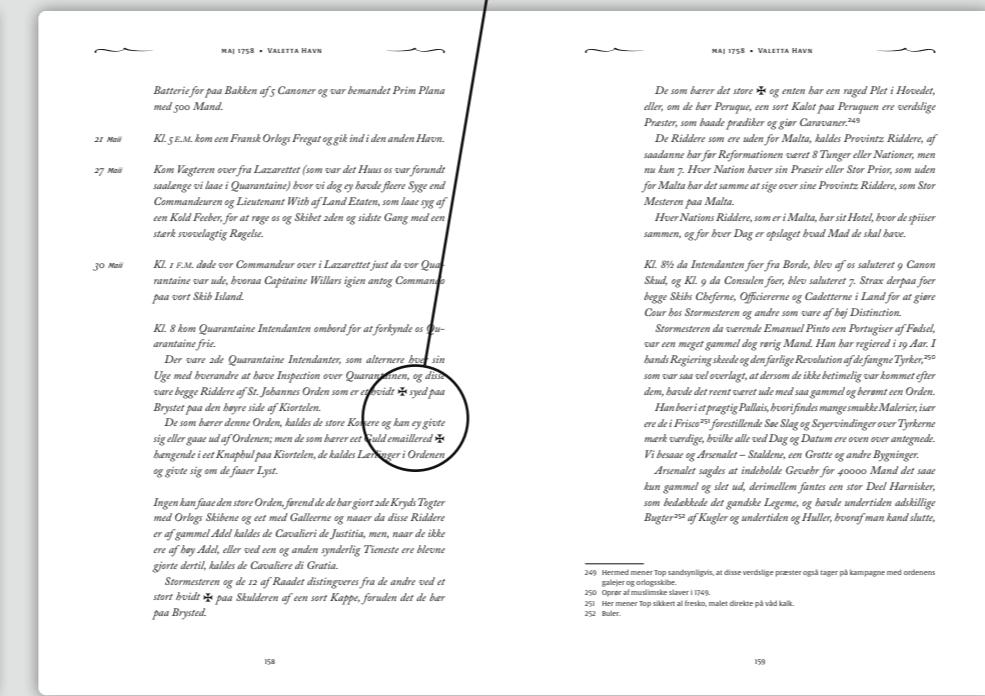
e

Campagnen. Den agterste, øverste del af skibet, som kaldes agtergalleriet. Her vejede nærmestlaget, også kaldet campagnegalleriet. Det blev højst enten på den øverste rå på mesanmasten eller på flagstillet på agtergalleriet.

f

Capitaine. Kaptein (fransk: Capitaine). En tomassær sejler med rædeg på hænge master og et stort gaffelsejl på mesanmasten (den agterste mast).

Campagnen. Den agterste, øverste del af skibet, som kaldes agtergalleriet. Her vejede nærmestlaget, også kaldet campagnegalleriet. Det blev højst enten på den øverste rå på mesanmasten eller på flagstillet på agtergalleriet.

Billedebehandling

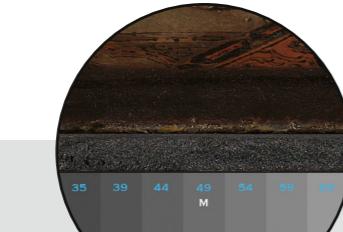
KLARGØRING

Som forberedelse til farvestyring af malerierne, bliver billedet sat til den korrekte farveprofil, bestemt af trykkeriet. Herefter kan forstyrrende elementer fjernes i et separat lag. Her er det brugt Clone Stamp Tool. (1) For at arbejde ikke-destruktivt bliver lagene dubletteret. Kopierne bliver merged og omdannet til et Smart Object. (2)

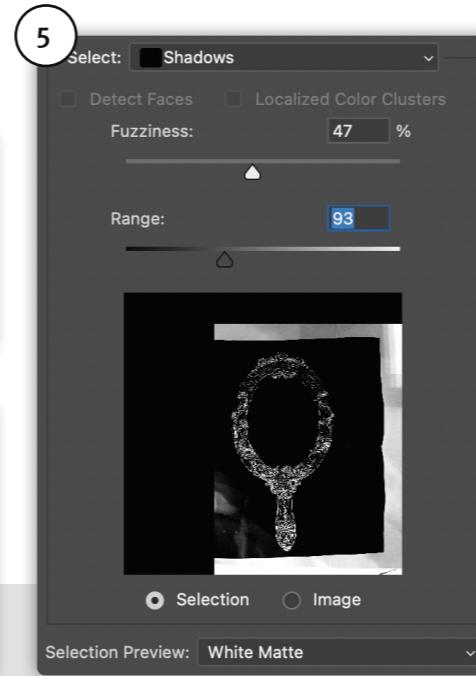
FARVESTYRING

Lys og farver bliver styret i Camera Raw Filter. Her sættes hvidbalancen efter den neutrale grå under maleriet. Da malerierne ikke var renset inden de blev fotograferet kom de til at fremtræde meget røde i skyggerne når de blev lysnet. (3) Dette blev korrigeret for i Color Grading. (4)

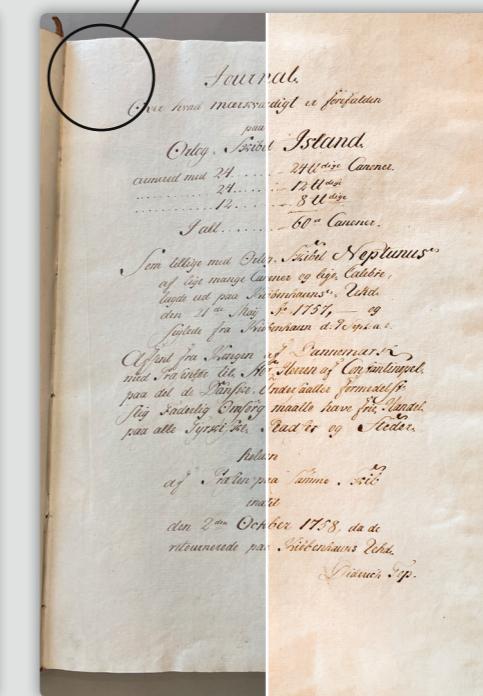
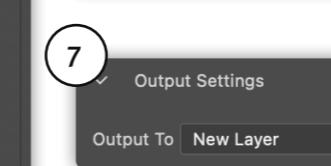
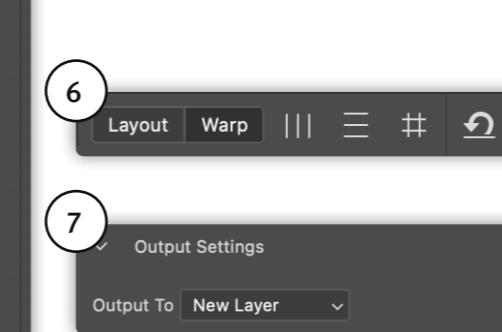
BAGGRUND

For fjerne forstyrrende folder i dokumenter, blev Select Color Rage (5) brugt til at lave en maske, hvorefter baggrunden blev erstattet med lignende papir tekstur.

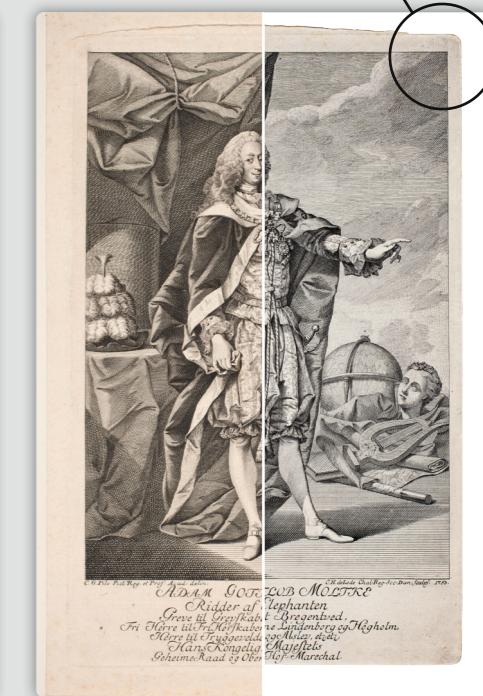
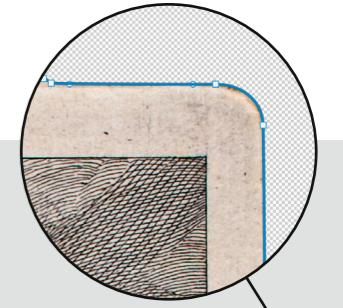
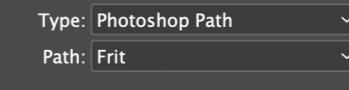
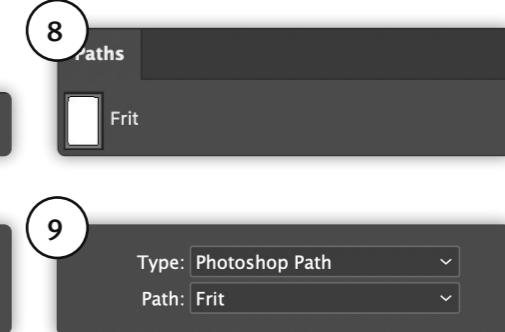
KANTER

Documenter fotograferet i perspektiv, blev rettet op med Perspective Warp. (6) I tilfælde af manglende bleed eller forstyrrende kanter blev Content-Aware Fill brugt. For at arbejde ikke-destruktivt, sættes Output settings til New Layer. (7)

FRITLÆGNING

Nogle dokumenter præcenterede sig bedst fritlagte. En selektion bliver lavet med Pen Tool. Herefter bliver den gemt og navngivet i Paths (8) for at kunne bruges som Clipping Path (9) i Indesign.

Digitalt produkt

GRAFISK
PRODUKTIONS-
FORSTÅELSE

OPGAVE

Konvertering af bogen *Sorøkatastrofen* fra trykformat til e-bogsformat. Udgivelse på Kriminalforlaget.

Sorøkatastrofen dokumentarisk fortælling om den dengang værste togulykke i Danmark siden 2. Verdenskrig..

Jakob Olling er webjournalist på TV2 ØST og forfatter.

Målgruppen er primært togentusiaster.

TEKNISKE KRAV

Udgives som Reflowable EPUB
Indholder billeder og modeller i farve.

PROGRAMMER

InDesign, Photoshop og EPUB-læser

Allerede tidligt på eftermiddagen begynder arbejdet med at få jernbanesporene ryddet og få togdriften i gang igen.

Omkring frokosttid ankommer den unge ingeniør Bo Haaning til ulykkesstedet. Han er ansat ved DSB i Fredericia, men er på Sjælland for at deltage i et møde. Han er taget afsted dagen før mødet. Ellers ville han nok have været med ulykkestøget, fortæller han.

Bo Haaning er i dag souschef for Havarikommissionen, hvor han er leder af jernbaneenheden. Han ender på ulykkesdagen med at få ledelsen af en redningskran – ikke den store kranvogn, men derimod den mindre, der er ankommet fra Jylland.

– Der skal være en ingeniør, der er leder af de store hjælpevogne, og da de sender kranen fra Fredericia derover også, så beder de mig om at tage ledelsen af den. Det er nu en ret let opgave. Folkene på vognen har arbejdet på

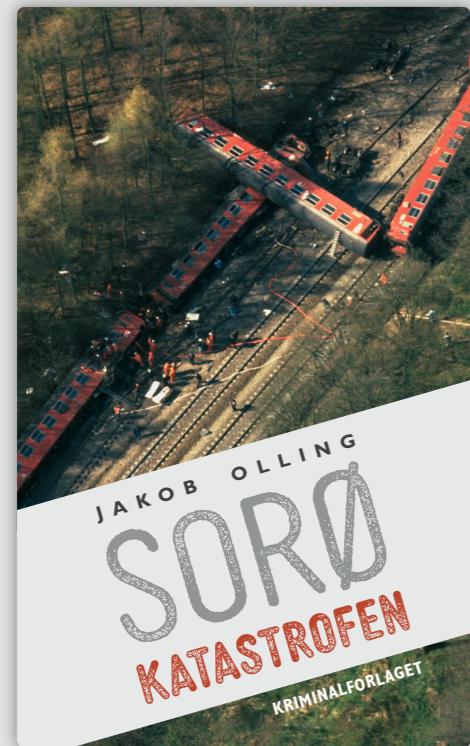
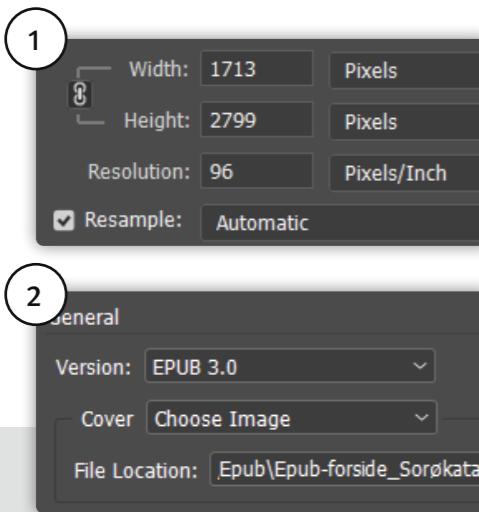
Page 165

9 pages left in this chapter

Grafisk produktionsforståelse

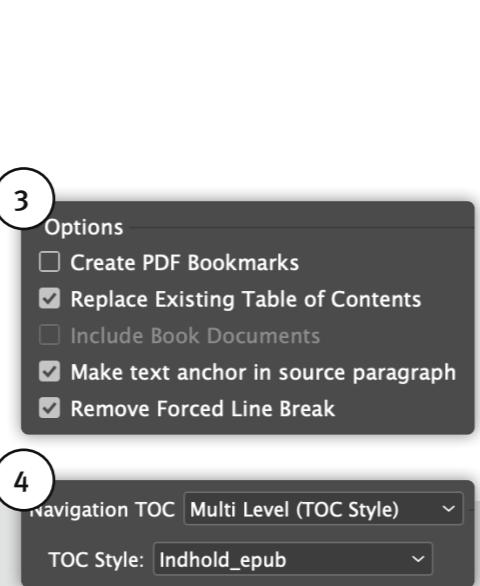
FORSIDE

Før forsiden til EPUB-filen kan linkes, skal den konverteres til den korrekte oplosning i Photoshop ved at vælge Resample. (1) Herefter kan forsiden i jpg-format vedhæftes i eksporten (2).

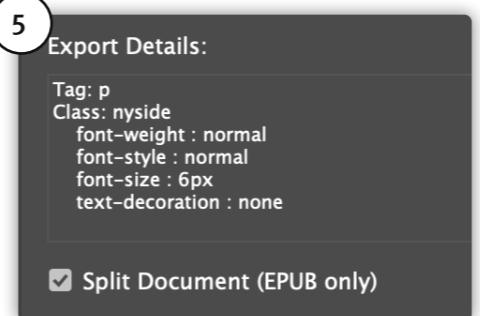
INDHOLDSFORTEGNELSE

Der bliver lavet en ny TOC uden pagina til EPUB, som erstatter den eksisterende og opretter hyperlinks til kapitlerne i e-bogen, så de bliver interaktive (3). Den nye TOC vælges i eksporten. (4)

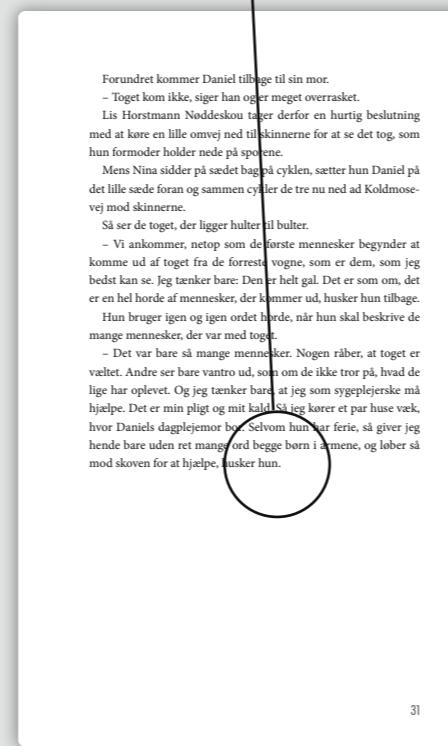

SPLIT DOCUMENT

I den trykte bog bliver der brugt en Paragraph Style ved navn „nyside“ ved hvert kapitelstart. I eksporten bliver denne Style sat til at dele dokumentet (5). Desuden bliver der sat et Page Break andre steder for at dele.

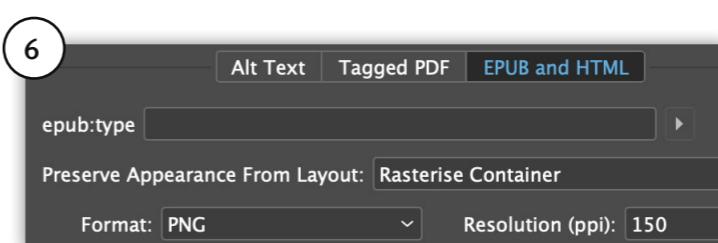
Selvom hun
ord begge børn i a
usker hun.

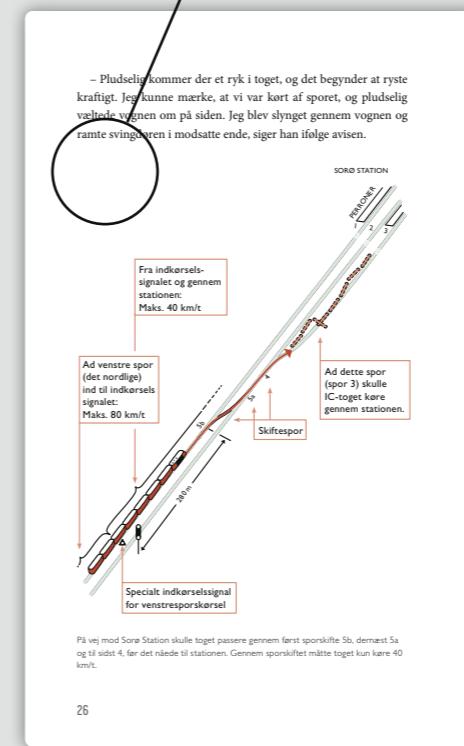
BILLEDER OG GRAFIK

Alle vektormodellerne i bogen bliver omdannet til billeder ved at gruppere og vælge Rasterize Container for at bevare deres udseende i xhtml. (6)

For at billeder og grafik kan følge med teksten, skal de indsættes på et returtegn, hvor de bliver Anchored.

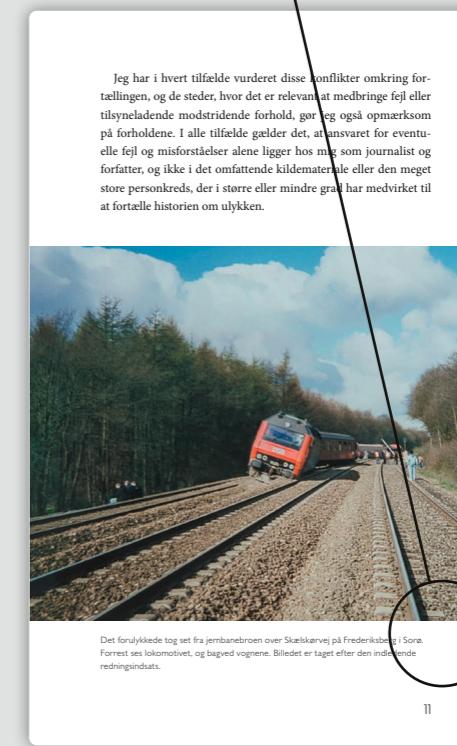
ramte svingde

BILLEDETEKSTER

Billedtekster der er sat i separate tekstbokse, grupperet med billedet, bliver rasteret i eksporten. Derfor sættes de ind i den omløbende tekst efter det tilhørende Anchored billede så de bevares som tekst.

i Sorø.
ende

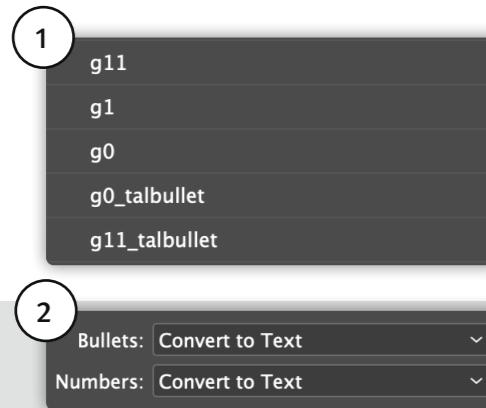
Grafisk produktionsforståelse

STYLING

White Space, dobbelt mellemrum og tomme returer mm. skaber problemer eller virker ikke i xhtml, derfor skal alt luft indgå i stylingen, og teksten skal renses for problematiske tegn.

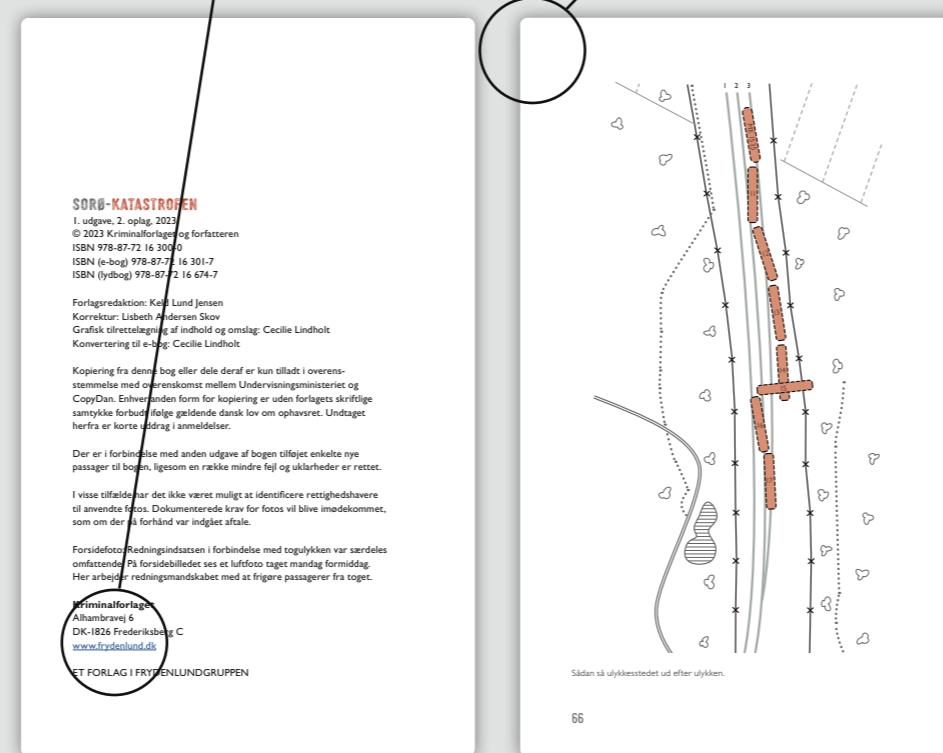
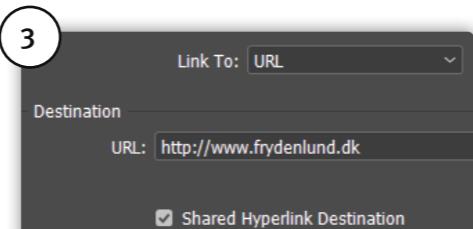
Alt tekst skal styles til EPUB og Overrides bliver ikke taget med. Endvidere skal navne på Styles skrives, så de er xhtml-venlige. (1)

Det er også vigtigt at vælge at konverte bullets og nummerering til tekst i eksporten, så det kan forstås i xhtml. (2)

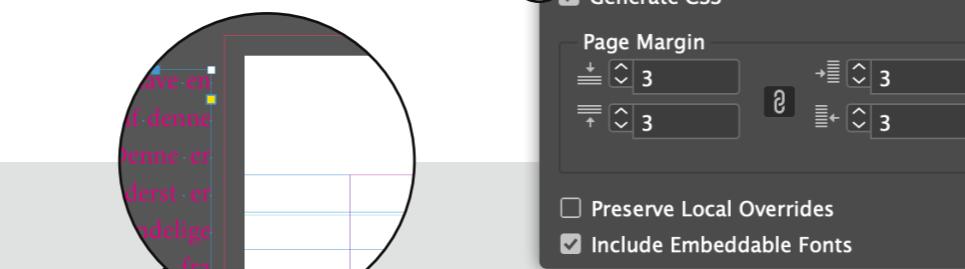
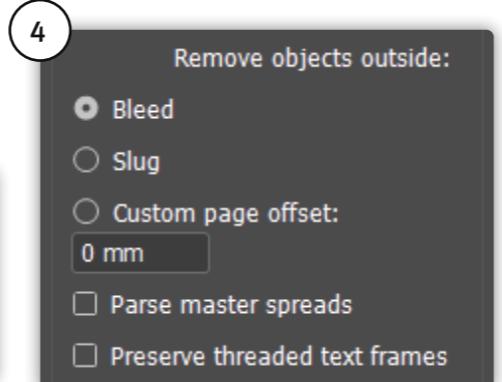
HYPERLINKS

Ved brug af Hyperlinks bliver teksten gjort interaktiv ved at oprette fx et Text Anchor, som refererer til et andet sted i bogen, eller et URL som refererer til en hjemmeside. (3)

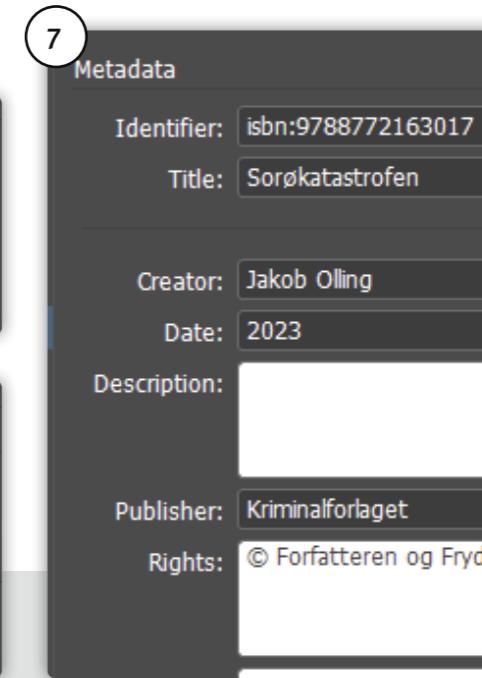
OPRYDNING

Løse elementer der ligger udenfor bleed havner i slutningen af EPUB filen. Disse fjernes ved hjælp af en Script (4) ved navn; CleanupPasteboard.

CSS

I eksporten vælges CSS-regler for, hvordan luften skal fordeles, når teksten bliver Reflowable. Her vælges både luften til objekter (5) og sidemarginer (6).

METADATA

For validering af EPUB-filen tilføjes metadata i eksporten (7). Herefter testes filen i en EPUB-læser for fejl.

